

אור עליון

לעילוי נשמת הצדקת שרה ברכה בת שרה בן פורת ז"ל

לעילוי נשמת רונית בת משיח ושמחה, ת.נ.צ.ב.ה. בן-שודר

שנה שביעית | ניסן תשע"ז, גיליון מס' 85

www.yahadoot.net • mhbp52@etrog.net.il • 054-848 6661

הרווחנו \$15,000,000,000 - בזכות מה?

משה לוי זצ"ל, ותוך כדי דיבור תהה בקול: "אם אני לא אחזיק אותם, מה יהיה עם הכולל?!" עצרו הגאון רבי משה ואמר: "אל תחשוב שהם חיים בזכותך! כרגע, יש לך הזכות לשמש כצינור המעביר את הכסף. אך גם אם תסגור את הכולל, האברכים האלה יתקיימו ממקום אחר. והרבה שלוחים למקום..."

הילד הוא זה שנושא אותי

סיפור מצמרר שהתרחש בזמן השואה ממחיש ביותר את הרעיון הנ"ל: בזמן השואה האיומה, כאשר גורשו היהודים לתוך גטו וורשה, צעירים וזקנים טף ונשים אולצו להיכנס אל תוך הגטו בריצה, תוך איום מקלגסי הנאצים, שמי שלא ירוץ - יוכה בו במקום! יהודי זקן כפוף וחולני, מיהר עם נכדו הקטן, אך הנה תוך כדי מרוצתם, נפל הילד ונחבל ברגלו. כשהצליח להתרומם, צלע על ירכו. הסב שחשש פן יכו הגרמנים את הילד באלותיהם, נשאו על כתפו והכריח עצמו להמשיך לרוץ.

"מה אתה עושה?", שאל אותו מישהו, "הרי אתה בעצמך בקושי יכול לרוץ, אתה זקן וחלש. איך אתה יכול גם לשאת את הילד על כתפך?". "אתה טועה", השיב הזקן, "לא אני נושא את הילד - הילד הוא זה שנושא אותי. אלמלא הוא, לא הייתי מסוגל לעשות אפילו צעד אחד!". כך הוא גם בענייננו: כאשר אנו מחזיקים ביד לומדי תורה, זכות זו מחזיקה בנו ונושאת אותנו אל-על. (אוצרותינו חומש שמות עמ' 397-404).

המשך בעמוד 3

של לומדי התורה, לא רק בעוד התלמיד חכם צריך להם שיישאוהו הוא ד"ל לא יסורו ממנו", אלא גם כשהתלמיד חכם אינו זקוק להם, בנוחו על משכבו בעולם הבא, גם אז לא יסורו ממנו.

התורה היא שמחזיקה את התורמים

הגאון רבי משה לוי זצ"ל ממשך את החוט ששזר האלשיך הקדוש ואומר, כי בני קהת שנשאו את הארון היו אמנם מחזיקים בבדים, אך היה זה למראית עין בלבד. הארון לא רק שלא היה צריך לנשיאה, אלא הוא עצמו נשא את נושאי. ומפני מה נעשה נס זה? לבל יטעו חלילה לחשוב כי כביכול ארון הברית זקוק לנשיאה של בני אדם. כך, לפעמים מתגנבת תחושה לבעלי הממון התומכים בישיבות ובמוסדות תורה, כי בלעדיהם לא היה קם מוסד פלוני, ולא הייתה ישיבה אלמונית ממשיכה להתקיים. בא הארון ומלמדנו, כי רק למראית עין נראה שהם מחזיקים את התורה, אך התורה אינה זקוקה שמישהו יחזיק אותה. **ההיפך! התמיכה בתורה היא שמחזיקה את אותם תורמים.** וכבר נאמר: "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר", (משלי ג, יח). כלומר, אדם שמחזיק ידי תלמידי חכמים שיושבים ועוסקים בתורה, התורה היא זו דווקא שמחיה ומקיימת אותו, והיא מהווה עץ חיים בשבילו. **ללמדנו, שהתמיכה בלומדי התורה זו ההשקעה הטובה ביותר שיכולה להיות!**

יהודי שהיה מחזיק כולל בחולון, ונקלע לקשיים, הגיע להתיעץ עם הגאון רבי

ובדי הארון רומזים לתומכי התורה. ובאה התורה לרמוז, כי כשם שהארון היה זקוק לבדים כדי שיוכלו לשאתו על ידם, כך תלמידי חכמים העוסקים בתורה, זקוקים לתומכים כדי שיוכלו להתקיים על ידם. ומזהירה התורה, שהבדים חייבים להיות קבועים בטבעות הארון ו"לא יסורו ממנו". להורות שתומכי התורה והמחזיקים בתלמידי חכמים, אל להם להרפות ולסור מהחזקת לומדי התורה, כי בלעדי תמיכתם, הם עצמם לא יוכלו להתקיים.

מחזיקי לומדי התורה זוכים ויושבים במחיצתם

והנה, זכותם של התומכים בלומדי התורה היא, שיוזכו לישב במחיצת התלמידי חכמים בעולם הבא. וכמו שאמר חז"ל (פסחים נג, ב): "כל המטיל מלאי [=כסף] לכיסם של תלמידי חכמים זוכה ויושב בישיבה של מעלה". **והגאון רבי יוסף נחמייאש זצ"ל** (תלמיד הרא"ש, הובא בספר תמשה מאורות הגדולים עמ' 88) למד זאת מבדי הארון, וזה לשונו: "והלא דברים קל וחומר, ומה הבדים שנושאים בהם הארון ששם התורה, אמרה "לא יסורו ממנו", המחזיקים ידי לומדי התורה לא כל שכן שזוכים ויושבים במחיצתם".

מטעים את הדברים מרן הראשון לציון, הגאון הרב שלמה משה עמאר שליט"א, בספרו "ברכת אליהו", האיסור של הסרת המוטות מהארון אינו רק בעת נשיאת הארון, אלא גם בשעה שאין הארון זקוק למוטות - בנוחו על כנו בקודש הקודשים. כך גם הנושאים בעול המחיה והכלכלה

\$15,000,000,000 (במיליון: חמש עשרה מיליארד דולר), זהו הסכום בו קנתה החברה האמריקאית - אינטל את חברת מובילאיי הישראלית, ברכישה הגדולה אי פעם של חברה ישראלית. בשעה שמאות בנקים בארה"ב קרסו, הכלכלה באירופה קרסה, אנחנו נשארו יציבים עם משק ישראלי חזק. הכלכלה הישראלית תודות לא-ל משגשגת ועולה, ועסקה זו מביאה את השפע הכלכלי שלנו לשיאים חדשים. הפוליטיקאים מבטיחים בעקבות כך הורדת מיסים והעלאת הקצבאות, לו יהי כדבריהם... **השאלה הגדולה היא: בזכות מה זה קורה לנו?**

איסור הסרת הבדים מארון הברית

בארבע זוויתיו של ארון הברית, בו שכנו כבוד הלוחות ובהם עשרת-הדברות, ציווה הקדוש ברוך הוא ליצוק טבעות זהב - טבעת בכל זווית. בטבעות אלו הושלחו מוטות ארוכים, אשר באמצעותם היה ניתן להעביר את הארון ממקום למקום. בניגוד לשאר כלי המשכן שהמוטות נשלפו מהם עם הקמת המשכן במקום החדש, בארון מזהירה התורה כי על המוטות (הבדים) להישאר דרך קבע בטבעות הארון, ואין להסירם ולנתקם גם בשעת חניית הארון: **"בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו"** (שמות כה, טו).

מדוע דווקא בארון היה ציווי נחרץ כזה? ובכלל, לשם מה היו זקוקים לבדי הארון כדי לשאת אותו, הרי הארון היה נושא את נושאינו? מסביר **האלשיך הקדוש**, ארון הברית רומז כידוע לתורה הקדושה,

אישה ילדה פעמיים בהפרש של שבוע

"אין כל חדש תחת השמש", בחז"ל כבר מובא מעשה כזה, ואפילו בגירסא קיצונית יותר, וחז"ל אף מסבירים כיצד זה התרחש.

וכך מובא בתלמוד (נדה כז, א): "מעשה ונשתהה וולד אחד אחר חברו ג' חודשים. [כלומר, תאום אחד נולד שלושה חודשים לאחר לידת אחיו התאום]. והרי הם [-התאומים הללו שנולדו אז] יושבים לפנינו בבית המדרש. ומאן נינהו (-ומי הם?), יהודה וחזקיה בני ר' חייא. התלמוד מבאר שם, שהעובר הראשון הבשיל ונולד בחודש השביעי, ואילו התאום השני נולד בזמנו בסוף החודש התשיעי. (עיין ש"ת נודע ביהודה מהדורא נתיינא סי' פא, מה שלמד מכך הלכה למעשה. וע"ע בספר המהפך ח"א עמ' 126 מה שכתב בזה).

מכאן ילמדו לקח חשוב, כל אותם קטני אמנה, שמפקפקים בלבם, כאשר הם רואים בחז"ל עובדות הנראות מוזרות, (ואכן, לא מעט פעמים מובא בחז"ל מעשיות הנראות מוזרות). ועליהם לדעת, שכל דברי חז"ל הינם אמת ויציב. ופעם אחר פעם, אנו עדים בהתאמתות דברי חז"ל, ומתגלה לעין כל שאכן מתרחשים מקרים כאלו עליהם סיפרו חז"ל...

כלי התקשורת בעולם סיפרו בתדהמה על אירוע נדיר אשר התרחש בחודש האחרון בסין. תחת הכותרת "אירוע נדיר: אישה ילדה פעמיים בהפרש של שבוע, ואם זה לא מספיק, גם נולדה לה שלישייה". נכתב כך (2/3/2017): אירוע יוצא דופן התרחש בשבוע שעבר בבית חולים בעיר ייצ'נג שבסין: אישה ילדה פעמיים בתוך שבוע ימים.

האישה, שרק שם משפחתה נמסר - צ'ן, נשאה ברחמה שלישייה: שתי בנות ובן. ב-21 בפברואר, בשבוע ה-30 להריונה, היא נתקפה צירים והובהלה לבית החולים. בחלוף זמן מה ילדה את בנה. אלא שמיד אחרי לידתו נפסקו לפתע הצירים. הרופאים החליטו שכיוון שמדובר בלידה מוקדמת מאוד - מוטב לבנות להישאר ברחמה. שבוע אחר כך, בשעת לילה ב-28 בפברואר, נתקפה צ'ן שוב צירים - ומיירה לבית החולים. בתוך שעות היא ילדה את שתי הבנות. שלושת התינוקות נולדו לבני הזוג אחרי חמש שנות נישואים, וכעת מטופלים ילדיה בפגייה בבית החולים.

"הרופא שטיפל באישה טען שבכל 20 שנות עבודתו לא נתקל במקרה דומה", כך דיווחו העיתונאים. אין ספק שגם אתם מתפלאים על מקרה מוזר זה. אך האמנם תגלית חדשנית היא זו? הוזהו מקרה חדש ללא תקדים? אז זהו שלא.

שנת ההלכה

הלכות ספירת העומר

שאלה: מדוע בסידורים שלפי מרן הגאון, הרב עובדיה יוסף זצ"ל, מחקו ב"לשם יחוד" את המילה "מצוות עשה" של ספירת העומר?

תשובה: היות ורוב הפוסקים ובראשם מרן ה"שולחן ערוך" סוברים, שבזמנינו מצוות ספירת העומר היא מדרבנן, מאחר ואין לנו "קרבת העומר", לכן לא נכון לומר "מצוות עשה", אלא צריך לומר "מצוות ספירת העומר".

שאלה: האם אני יכולה - בתור אישה -

לספור "ספירת העומר"?

תשובה: לפי הפשט את יכולה לספור, אבל אינך חייבת, ואסור לך לברך, ולפי הקבלה לא כדאי לנשים לספור כלל.

שאלה: בבית הכנסת שלנו רגילים כל השנה לסיים תפילת ערבית לפני צאת הכוכבים, האם נוכל אז לספור את העומר?

תשובה: אם אתם מסיימים את התפילה אחרי השקיעה, אפשר לספור בברכה. אבל לפני השקיעה - אינכם רשאים לספור את העומר. ומצווה מן המובחר שתאמרו דברי תורה בין מנחה לערבית, ותסיימו ערבית אחרי צאת הכוכבים, ואז תספרו את העומר.

שאלה: שכחתי לספור בלילה ונזכרתי ביום שלאחר מכן מה עלי לעשות?

תשובה: לספור ביום בלי ברכה, ובימים שלאחר מכן תוכל לספור בברכה.

שאלה: שכחתי לספור גם בלילה וגם ביום, האם אוכל להמשיך לספור את העומר בשאר הלילות?

שאלה: מתי מתחילים ומתי מסתיימים "ימי העומר"?

תשובה: ימי העומר מתחילים בחג הפסח. ומסתיימים למנהג האשכנזים ביום ל"ג לעומר, אבל למנהג הספרדים הם מסתיימים רק למחרת ל"ג בעומר - ביום ל"ד לעומר.

שאלה: שנשאלתי מנהג מוניתי: האם מותר לי להתגלח בימי העומר, משום שכאשר אני לא מגלח את זקני אז לא עולים למוניתי נוסעים, כי פוחדים שאני ערבי?

תשובה: מותר לך להתגלח כל יום שישי, מאחר שיש בזה צורך גדול. (עיין חו"ע יו"ט עמוד רסב).

שאלה: האם מותר להיכנס לדירה חדשה ב"ימי העומר"? ואם מותר ללכת לטיולים או להיכנס לים בימים אלו?

תשובה: מותר. כמובן שמדובר בחוף נפרד.

תשובה: תספור בלי ברכה. אבל אם אינך זוכר האם ספרת אתמול או לא, אתה יכול להמשיך ולספור בברכה.

הלכות ימי העומר

שאלה: האם מותר להסתפר או להתגלח ב"ימי העומר"?

תשובה: אסור להסתפר או לגלח הזקן ב"ימי העומר", מכיון שהם ימי אבל על מותם של 24 אלף תלמידי רבי עקיבא. אבל מותר לאישה להסתפר בימי העומר.

שאלה: איזה עוד איסורים ישנם ב"ימי העומר"?

תשובה: א. אסור להתחתן. (אבל מותר לערוך "תנאים", וישירו ב"פּה", וגם יחלקו כיבוד קל בלבד).

ב. אסור לשמוע שירים עם כלי נגינה, (אבל שירה בפה מותרת). ואסור לרקוד.

ג. טוב שלא לברך "שהחיינו" על בגד חדש. (אבל מותר לברך "שהחיינו" על פרי חדש).

דף נז ע"ב ד"ה האופן הא' המליך). וכן מבואר ברמב"ם (פ"ג מהלכות תעניות ה"ט: "יצא ניסן של תקופה, והוא כשתיגע השמש לתחילת מזל שור") למעין שם היטב.

אלא שהרבה פעמים, הנולדים בתחילת ימי מזל מסוים, יש עליהם השפעה רבה גם מהמזל הקודם. וכן הנולדים בסוף ימי המזל, יש עליהם השפעה גם מהמזל הבא. שהרי מבואר בזוהר הקדוש, שתוקפו של המזל הוא באמצע החודש דווקא. שכתב שם, שזמן שחיסת קורבן פסח במצרים היה ב-י"ד ניסן, (אמצע חודש ניסן), מאחר ואז מזל טלה הוא בתוקפו. ולכן נצטוו בני"י לשחוט את הטלה שהיה האליל של המצרים בזמן שמזל האליל - הטלה, בשיא תוקפו. א"כ אין זה חריג שיש לך תכונות של שני המזלות.

שאלה: אמי נפטרה לפני כשבועיים באופן פתאומי, שני בניי חלמו אותה עם שמלה כחולה ושהיא עצובה. אמי הייתה אישה צדקנית. בני הבכור חלם אותה מחבקת אותו, אך גם מודאגת. ובני השני חלם אותה שהיא עצובה, וכך גם אחותי והגיס של אמא שלי. מה פשר החלומות? יש לציין שיש מתח רב ביחסים בנינו האחים, תודה.

תשובה: "שאלת חכם חצי תשובה". המחלוקת בין האחים לא נותנת מנוחה לאימכם עליה השלום. כמו שבחיים, יש צער גדול לאמא שבניה רבים זה עם זה, כך זה גם בעולם העליון. מלבד זה, עליכם הבנים לשמור שבת, צניעות וכשרות המאכלים, ואחר כך להוסיף עוד ועוד בשמירת התורה והמצוות, עד שתשמרו את כל ההלכות כולם. מאחר ונשמת ההורים סובלת סבל נורא ואיום, אם ח"ו הבנים והבנות מחללים שבת וכדומה.

שאלה: האם יסכה זה שם טוב? שמעתי שבאנגלית זה JESSICA וזה ישו בנקבה?! זה נכון?

תשובה: זה שם מצוין. שרה אמנו נקראת בחומש בראשית (פרק יא פסוק כט) בשם יסכה. ופירש רש"י שם, מדוע שרה נקראת יסכה? א. משום שהכל סוכין ביופיה. ב. שהיא סוכה ברוח הקודש. ג. לשון נסיכות, כמו שרה לשון שררה.

שהותר בחוה"מ, שהרי לאחר המועד היה צריך לשלם לחברת הובלה שתעביר לו חפציו. (וכמש"כ בחזו"ע יו"ט עמ' קצה, להתייר לעבור מדירה בשכירות לדירה שלו, שלא יצטרך להמשיך ולשלם את דמי השכירות. ולא דמי לדברי החזו"א הנ"ל בתשובה הקודמת, ששם הוא יכל לעשות המלאכה לפני המועד, והיו מכוון מלאכתו למועד, משא"כ בנידון שלפנינו, שההזדמנות להעברת הדירה בחינם הגיעה רק במועד עצמו, ולא כיוון מלאכתו למועד. ודומה למה שמבואר בשו"ע (תקל"ט, ה), להתייר לקנות או למכור, אם הגיעו ספינות או שיירות בחול המועד, ומוכרים בזול או קונים ביוקר, כיון שהוא דבר שאינו מצוי תמיד לאחר המועד, ע"ש ובמ"ב. וגם פה זו הזדמנות חד פעמית שנקרתה לפניו, להעביר דירתו בחינם).

שאלה: בזמן מצוקה כלכלית נדרתי נדר שאני לא אקנה בגדים יותר, ואני מרגישה שאני לא אעמוד בזה, ורוצה ששליח יתיר לי את הנדר, האם אפשר לעשות את זה בשבילי? אף אחד לא שמע אותי זה ביני לבין עצמי.

תשובה: כתב מרן בשולחן ערוך (יו"ד, סי' רכח ט"ו): "צריך הנודר לבא לפני המתירין, כשיתירו לו, ואינו עושה שליח לשאול על נדרו". לכן עליך לגשת לרב בעצמך שיעשה לך התרת נדרים. (ואע"פ שכתב בשו"ע יו"ד סי' רלד ס"ו: "הבעל נעשה שליח להישאל על נדרי אשתו, ובלבד שמצא שלשה מקובצים, אבל הוא לא יקבצם". ומכח זה התייר בשו"ת יב"א ח"ב סי' ל אות יא, שיכולה אישה לעשות את בעלה שליח להתייר נדרים. בהתרת נדרים שעורכים בביהכ"נ בערב ראש השנה. אבל אין סומכים על התרת נדרים זו של ערב ר"ה רק לנדריים שאינו זוכרים, אך אין סומכים על התרת זו לגבי נדרים שזוכרים, כמש"כ בפסקי תשובות סי' תקפא אות יז. והאם מועילה "מסירת מודעה" לביטול הנדרים, שעושים בערב ר"ה? עיין בזה בחזו"ע ימים נוראים, עמוד מה ד"ה והנה, ועמוד קל. וביב"א, ח"ב, אור"ח, סוף סימן ל).

שאלה: לפי היהדות אני מזל עקרב (חודש חשוון), לפי התאריך של הגויים אני תחילת מזל קשת (22.11). משני המזלות יש בי. כיצד הדברים מסתדרים?

תשובה: המזל נקבע לפי התאריך הלוועזי, הנקבע לפי מהלך החמה. כיוון שהמזלות קבועים בגלגל השמש, והתאריך הלוועזי נקבע על פי מהלך השמש, בניגוד לתאריך העברי שנקבע על פי מהלך הירח. כך כתבו רבותינו המקובלים. (רב סעדיה גאון על ספר היצירה פ"ה מ"ג, דף נח סוף ע"ב. פירוש "אוצר השם" על ספר היצירה פ"ה מ"ב,

שאל את הרב

שאלות ותשובות מתוך "שאל את הרב" באתר "יהדות נט", שאלות בהלכה וייעוץ אישי

ניתן לשאול באתר הנ"ל, או במייל mhbps2@etrog.net.il, או בטלפון 054-8486661.

שאלה (בטלפון): אני אדם נכה, ויש לי גינה קטנה, אני לא יכול לטפל בה, והנה בא אלי בחור שיבה והוא מסכים לטפל בגינה (גיזום עצים, ניקוש קוצים וכדומה) בהתנדבות, חניס אין כסף. אבל הזמן היחיד שיש לו זה בחול המועד. האם מותר לו לעבוד בגינה בחול המועד, מטעם "דבר האבד" (-הפסד כספי), שהרי אם הוא לא יעבוד אצלי, אצטרך לשכור אחר חול המועד משהו שיעבוד בגינתי, וזה יעלה לי הרבה כסף?

תשובה: אין להתיר לבחור זה לטפל בגינתך בחול המועד, אלא עליך להביא משהו שיעשה את העבודה לפני חול המועד, על אף שתצטרך לשלם לו על עבודתו. (כתב החזו"א, אור"ח סוף סי' קלה, ד"ה שם פ"ב אות א, לדיק מדברי הרא"ש, שגם אם רגיל לעשות מלאכתו בעצמו, ואינו רגיל לשכור פועלים, עליו לשכור פועלים בתשלום לפני חוה"מ לעשות מלאכתו, כדי שלא יצטרך לעבוד בחוה"מ. ואם לא שכר פועלים, והוא עצמו היה לו אונס ולא עשה מלאכתו לפני המועד, הרי הוא בגדר "כיון מלאכתו למועד", שאין מתירים לו לעשות מלאכתו במועד, אפילו שזה דבר האבד. ע"כ. ועיין במ"ב מהדורת דרשו סי' תקל"ה ע"ו 1 מש"כ בזה. למדנו מדבריו, שאם יש לך פועל בשכר לפני המועד, ופועל בחינם בתוך המועד, עליך לשכור פועל בתשלום לפני המועד, ואל"כ נחשב מכוון מלאכתו במועד. ויתירה מזו כתב בשמירת שבת כהלכתה, ח"ב פס"ו ס"ק קסא, לגבי מלאכת דבר האבד שהגיעה בתוך המועד עצמו, שאם אפשר לעשותה על ידי פועל נכרי בשכר, או על ידי פועל יהודי בחינם, עדיף שיעשה ע"י הנכרי).

שאלה: חברי סיפר לי, שחשב לעבור דירה אחר חול המועד, אלא שבחול המועד הגיעו אליו קרוביו, והציעו לו שיעבירו את הרהיטים שלו בחינם, וכך הם עשו, האם הם עשו כהוגן?

תשובה: אע"פ שאסור לעבור דירה בחוה"מ (שו"ע תקלה, א), הם עשו כהוגן, כיון שזה "מלאכת דבר האבד"

המחבלים התגלו בזכות קצירת החיטים לפסח

אשר ענה על הדרישות נמצא בעוטף עזה (3 ק"מ מהגבול), הם ניהלו מו"מ עם החקלאי עד שהגיעו לעמק השווה.

נמצא, שאיתור שדות החיטה של קיבוץ סופה מהווה בעצמו סייעתא דשמיא. שרשרת הניסים המשיכה גם במהלך הקצירה עצמה, אשר לא עברה בשקט: בשל סמיכות האזור לגבול עזה, שוב ושוב נפלו במהלך הקצירה רקטות בשדות, (משום שהשדות מוגדרים כשטחים פתוחים, אין טייל "כיפת ברזל" מייטיים את הרקטות שם), ואילצו את המשגיחים להשתטח ארצה באמצע עבודתם המאומצת. בנס לא נפגעו המשגיחים שעסקו במלאכת הקודש. עבודת המשגיחים הייתה לפקח על כשרות הקצירה, ולהקפיד שיהודים שומרי תורה ומצוות הם שמפעילים את הקומביין. וזאת על פי ההוראות של רבני "העדה החרדית", להקפיד שהקצירה תהיה לשמה, ועל ידי שומרי תורה ומצוות.

כאשר הגיעה הידיעה על חשיפת המנהרה באזור קיבוץ 'סופה', דמעות חנקו את גרונם של המשגיחים והחקלאים שבמקום. בידיעה, שלא "כוחי ועוצם ידי עשה את החיל הזה", כי אם המסירות נפש למען דקדוק והידור בשמירת המצוות מחימוץ... הטלפון המרגש ביותר היה של בעל השדה, שתלה את הכל בזכות קצירת החיטה לשם מצות לפסח בהידור רב, מה שלא זכה לכך עד היום. "אם לא קבוצת היהודים שהתעקשו לקיים את חוקי המצוות בהידור היה מתרחש פה אסון גדול!!!", הוא אמר.

הפסוק "ושמרתם את המצוות" מקבל כעת משמעות אחרת לגמרי - בזכות מסירות הנפש עבור **שמירת המצוות** מחימוץ, המצוות **שמרו על עם ישראל** מאסון כבד. ועל זה נאמר: "שומר מצווה לא יידע דבר רע".

בעיצומה של המלחמה את שדה החיטה? מעשה שהיה כך היה: משגיחי הכשרות של בד"ץ 'העדה החרדית' חיפשו באותם הימים בכל הארץ, שדה חיטה עם **חיטים ירוקות אשר לא הבשילו**, עבור אפיית מצה שמורה לשנתיים. ומדוע לשנתיים? בשביל שלא להשתמש בתבואה של שנת השמיטה. שכן השנה שאחרי הימים המדוברים הייתה שנת שמיטה. שדות חיטה רבים אשר היו רגילים לקחת מהם מידי שנה חיטים למצות נפסלו באותה שנה ע"י הבד"ץ. עקב הגשם שירד באותה שנה

יציאת המחבלים מהמנהרה

לפני חג השבועות, והיות וישנן דעות הסוברות, כי חיטים שהבשילו וירדו עליהן גשמים, הרי שהן החמיצו, למרות שעדיין החיטה לא נקצרה.

משגיחי הבד"ץ התקשו למצוא בתקופה זו של השנה, בעיצומו של הקיץ, חיטה שעדיין לא הבשילה. וכך נוצר מחסור בחיטים למצות, ובפרט ששנה הבאה היא שנת שמיטה וצריך כעת לקצור לשנתיים. החליטו המשגיחים להרחיק נדוד למקומות מרוחקים, בכדי לאתר שדות חיטה ירוקה, הם חירפו את נפשם ושהו באזור עוטף עזה, כגון בקיבוצים סופה וצאלים, על אף הסכנה לשהות במקום באותם הימים. השדה היחיד

"ירדו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם": יום שני. א' מנחם אב ה'תשע"ד. בעיצומו של מבצע "צוק איתן", 13 מחבלים עמוסים בנשק סטלני יוצאים מתוך מנהרה, שהייתה במרכז שדה חיטה, בסביבות היישוב סופה. התוכנית הייתה ברורה: להיכנס לשטח ישראל דרך המנהרה, להפתיע את הישראלים, וכך להשתלט על מספר יישובים בעוטף עזה, להרוג ולחטוף כמה חיילים, ולחזור חזרה לעזה דרך המנהרה. במטרה שהחיילים ישמשו בידם כקלפי מיקוח, לשחרור המחבלים הכלואים בישראל. מקורות ביטחוניים יודעי דבר טענו, שאם תוכניתם הייתה יוצאת לפועל, הרי שהמבצע היה מסתיים בו ביום לרעת ישראל...

אלא שלמרבית הפלא, כשהמחבלים יצאו מהמנהרה, הם לא הבינו לאן נעלם כל השדה הירוק אשר היה שם אך לפני ימים ספורים, ואשר היה אמור לכסות עליהם, ולהסתירם מעיני מצלמות התצפית. הם נחשפו מיד ביציאתם מפתח המנהרה בידי תצפיתנית של צה"ל. החיילת הפעילה את האזעקה ביישובים הסמוכים למנהרה, והזעיקה כוחות אוויריים וקרקעיים, אשר פעלו בתוך שניות. חלק מהמחבלים חוסלו, וחלקם עשו "גלגול מחילות", וברחו דרך המנהרה בחזרה לעזה.

התכנון המקורי של המחבלים היה להסתתר בין השיבולים הגבוהים, כדי שלא יזוהו ע"י התצפיתנים. אחרת, אי אפשר להבין את ההיגיון שלהם לעלות ולהיחשף מיד. הרי אין זה סוד, וגם המחבלים יודעים זאת, שלאורך הגבול כולו פרוסות מצלמות רבות, וכי חיילי צה"ל יושבים מול המסכים 24/7, בכדי למנוע כל חדירה לשטח ישראל.

להיכן נעלמו שיבולי החיטה הגבוהים אשר כיסו את פתח המנהרה? מי הוא זה אשר החליט לקצור דווקא

ליל הסדר במחנות ההשמדה

משמע. שמורה מחימוץ, ושמורה מעיניהם של הגרמנים. וכמו שהבטיח הרבי, ישבנו בליל הסדר ואכלנו כזית מצה..."

מאידך, היו יהודים שלא זכו לאכול מצה בפסח. לפניכם תפילה מרגשת ביותר שחיבר הרב יששכר אהרן דוידס ורבנים נוספים, עבור יהודים שנאלצו לאכול חמץ בפסח, משום "פיקוח נפש", בכדי שלא ימותו ברעב. **תפילה קודם לאכילת חמץ בפסח:**

אבינו שבשמים, הנה גלוי וידוע לפניך, שרצוננו לעשות רצונך, ולחוג את חג הפסח באכילת מצה ובשמירת איסור חמץ, אך על זאת דאבה לבנו, שהשעבוד מעכב אותנו, ואנחנו נמצאים בסכנת נפשות. הננו מוכנים ומזומנים לקיים מצוותך 'וחי בהם ולא שימות בהם'. ולקיים אזהרתך: 'השומר לך ושומר נפשוך מאד'. על כן תפלתנו לך, שתחינו ותקיימנו, ותגאלנו במהרה, לשמור חוקיך, ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, אמן.

מציאותית, וכאילו לקוחה היא מעולם הדמיון.

ערב ליל הסדר התש"ה (1945). מטוסי בעלות הברית מפציצים את האזור באמצע הלילה. הגרמנים פקדו על כולם להסתתר, ולא להדליק תאורה, הם חששו שמישוהו יסמן למטוסים את מיקום הגרמנים. בבוקר, ערב פסח, מפקד גרמני נכנס לבלוק, ופקד על כולם לבא אחריו. הקבוצה הלכה כ-3 ק"מ, והגרמני הסביר לכולם, שהרכבת של צבא גרמניה אשר הייתה מלאה בציד ואספקה, נפגעה מההפצצות של בעלות הברית, וכעת עליהם לפנות את תכולת הרכבת למחסן סמוך.

כשנכנסו היהודים לקרון אורו עיניהם, הקרונות היו עמוסים בגרעיני חיטה. ברעד ובהתרגשות הם החביאו את גרעיני החיטה בבגדיהם, ולקראת אחה"צ הם "הגניבו" את גרעיני החיטה למחנה. "טחננו את החיטים עם אבנים", מספר הרב הגר, "ובתנור ב"בלוק" אפינו מצה שמורה, תרתי

והנה, הרב הודיע ליושבי ה"בלוק" שלא יחששו, ובעזרת ה' השנה הם יאכלו מצות בליל הסדר... הימים התקרבו, ושלושה ימים לפני ליל הסדר פנה אחד מן המחנה, שהיה רחוק ממצוות, ושאל את הרב: "האם כבודו בטוח שגם השנה יהיה לנו מצות?". השיבו הרב בהחלטיות: "כן, בטוח אני, הקב"ה לא יעזוב אותנו".

מספר הרב הגר, אחד מתלמידי האדמו"ר: "אני הערצתי את הרב, ואהבתי אותו אהבת נפש, אבל פניתי אליו בטענה: "מדוע הרבי מהתל ביהודי הזה? תאמר לו: 'אני מתפלל שיהיה מצות', אבל לא בלשון 'אני בטוח שיהיו מצות', האם יפתח ה' את ארובות השמיים, ויוריד לנו משם מצות?". האדמו"ר השיב ואמר לי: "אני לא חוזר ב'! אני בטוח שנאכל מצות". 24 שעות לפני התקדש החג, שוב פנה התלמיד לרבו ואמר לו: "הרב בטוח שיהיה לנו מצות?". ושוב השיבו הרבי: "אני מבטיח, הקב"ה לא יעזוב אותנו". הבטחת הרבי הייתה נראית בלתי

עבורנו, היהודים היושבים בציון, אין הערכה דיה למצוות חג הפסח. אך לפני עשרות שנים בלבד, כשבועיים לפני ליל הסדר, הסתובבו יהודים כחושים, "מזי רעב", בתוך מחנות הריכוז, ושאלה אחת קיננה בראשם: כיצד נוכל לקיים את מצוות החג? היכן נהיה בליל הסדר? כיצד נשיג מצות? והאם אליהו הנביא השנה יבא ויגאלנו?.

אחד הסיפורים המרגשים היה בדיוק לפני 72 שנה: האדמו"ר מצאנז, רבי יקותיאל יהודה הלברשטם זצ"ל, (הרב שהקים וייסד את "מפעל הש"ס העולמי" ואת ב"ח לניאדו בנתניה), הגיע עם קבוצת יהודים למחנה כפייה בגבול גרמניה. המחנה היה בתת תנאים, והם הועסקו בעבודת פרך מהבוקר עד הלילה. הרב שכל את אשתו ואת 11 ילדיו באושוויץ, אך לא אמר נואש. במחנה העבודה נאלצו היהודים לבנות האנגרים לאחסנת מטוסים גרמניים.

פסיכולוגיה יהודית - פסיכודרמה

כואבת? כועסת? מסתגרת במחשבות על מה שהיה או על מה שלא היה? טיפול מלווה התחדשות לנשים, זוגות וילדים. הפרעות אכילה, התמכרויות, פחדים, טראומה ואובדן

מטפלת מוסמכת בעלת המלצות רבות
צלצלו: 053-3354470 (תמרה)

המשך מעמוד 1

מדינת ישראל זכתה בזכות הגדולה - לתמוך בלומדי התורה, בבחורי הישיבות הקדושות ובאברכי הכוללים היקרים. ועל כך אנו מוקירים לה טובה. והנה, היו מי שטענו, שהתמיכה הזו תעלה לנו ביוקר, שעל ידי כך הכלכלה הישראלית תקרוס. אך לאמיתו של דבר, ההיפך הוא שקרה, הכלכלה צומחת ועולה, כאמור. והכל בזכות מה? בזכות התמיכה בלומדי התורה!!

לעילוי נשמת **אברהם מימוני ז"ל** בן ר' יצחק ורומיה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת **יוסף בן עזיזה ואסתר בת זוהרה** ת.נ.צ.ב.ה.

"לו היית בא אלי בישיבה, לא היית צריך לבוא היום לכפר סבא"

קרועים בין העולמות

הרב אשר יחיאל קסל, מומחה בטיפול בנער הרדי נושר, כותב על הנערים הקרועים בין העולם החילוני לעולם החרדי

ליעוץ ושאלות, הזמנת סדנאות והרצאות, צלצלו 058-4228470, או באימייל kasel@kfar-zoharim.org.il

על לבם, מפני שאם לא אנחנו אין מי שישמע אותם. משגיח בישיבה של מאה ואפילו שמונים בחורים, שנמצא עימם שמונה שעות במקרה הטוב, לא יוכל לעולם לעשות עבורנו את המלאכה. זה מוטל על כתפנו, ונערי הכפר מוכיחים, שכאשר הם מקבלים שיחות רבות עם המדריכים והרמ"ם, העו"סים וכל הצוות, רואים אצלם שינוי מדהים כל אחד בדרכו.

נחזור ליעקב, הוא זרה על פצעי מלח בפנישתו האחרונה כשהוא אמר לי: "לו הרב היה בא כאשר היית בישיבה, הרב לא היה צריך לבוא היום לכפר סבא..."

ואנושי". ראש הישיבה שהיה לצדי התחיל לפזם "ידע שור קונוה, וחמור אבוס בעליו, ישראל לא ידע, עמי לא התבונן". איך אפשר להחליף בית של אבא ואימא בפנימייה קרה ומנוכרת, אבל יעקב התעקש "פה טוב ליו".

אני ממשיך לבקר את יעקב בפנימייה בקביעות. עושה כל אשר ביכולתי לשמר את הקשר עימו, לבל ידח ממנו נידח. אבל חוזר כל פעם במחשבות ותהיות. היאך יתכן שמדריך טוב ככל שיהיה מהווה תחליף למשפחה? איך לא נוצר סדק בביטחון של יעקב?

שאלתי לאחרונה את רובי, תלמיד יקר בכפר, שמכיר את יעקב, אולי הוא יסביר לי את פשר הדבר? מה מצא לו יעקב לרעות בשדות אחרים? ורובי ענה לי: "אני זכיתי, ואני נמצא פה בכפר זוהרים, ברוך ה', יש לי את המקום שלי, ואוהבים אותי, אבל לפני שהגעתי לכאן, בישיבה הרגשתי בודד. לא שלא דיברו איתי, אבל היחס היה שהכל מובן מאליו, אף אחד לא שוחח איתי: איך אני מתמודד? איך אני מתגבר על הקשיים שלי? הכל היה פשוט, כאילו אני מלאך אלוקים. אני בעטתי כדי למשוך תשומת לב, וככל שבעטתי יותר - קיבלתי תשומת לב יותר. היום כאן בכפר אני מקבל תשומת לב לב חיובית, מבלי למשוך אש כדי לקבל אותה. אבל יעקב, אומנם אוהבים אותו בבית, מדברים איתו, אבל הכול "מעש". אין לו בבית הרגשה שמעריכים את

הרגשנו, ראש הישיבה מבני ברק ואני, כמו תיירים באפריקה. נכנסנו לפנימייה בכפר סבא, לבקר את תלמידו של ראש הישיבה, סוּרַך לפתע פתאום ובחר ללכת לפנימייה חילונית לגמרי. כדי לחסוך מהקוראים את התיאור הקשה של מקום כזה, נסכם רק בכך, שראש הישיבה שהיך לצדי ברח אחרי חמש דקות מהמבנה, כאילו בער שם אש. הצניעות והערבוב שהיו שם הרחיקו אותו וגרמו לו לתחושת קבס, כפשוטו. ושם במקום הזה מסתובב בשר מבשרינו, תלמיד ישיבה לשעבר, לא כועס, לא פגוע, מוכן לדבר אבל לא מוכן לעזוב.

ראש הישיבה שהגיע בצידו מלא, של שוקולדים וממתקים, ניסה לדבר על ליבו של יעקב בכל דרך אפשרית בטוב ובנעימים, הוא הבטיח לו גדולות ונצורות, אבל מאומה לא הועיל. יעקב נשאר על עמדו, אני פה, "פה אשב כי אינתייה". האבא בטלפון ממרר בככי, הראש ישיבה עומד ובוכה, ויעקב בשלו: "אני לא הולך מכאן ויהי מה!".

ניסיתי לדלות מיעקב שנראה היה שהוא לא כועס ולא בועט, מה מושך אותו במקום הזה, ויעקב אט אט התחיל מלה. "טוב לי פה", הוא אמר, "כי אני מקבל פה יחס, מדברים איתי מתייחסים אלי שומעים אותי. לעומת זאת בישיבה ובבית - כולם מתייחסים אלי כמובן מאליו, אבל פה אני מקבל יחס טוב

מובארק יצא לחופשי בזכות ברכת מרן זצ"ל

שלושים שנה זה דבר נדיר, לא דבר רגיל. אבל ב"ה הברכה התקיימה".

לסיכום הדברים אמר מרן: "מובארק הוא איש שלום, אוהב ישראל, והוא נפל עכשיו, ואני תפילה, אומר לכם, אני מתפלל להקב"ה שיציל אותו מיד שונאיו, ויטע בליבם של השופטים שלו חכמה בינה ודעת, דעה והשכל, משום הכרת הטוב, שיפסקו דינו ויציאו לאור משפטו ויציאו אותו זכאי. ואח"כ אני יעמוד להתפלל שה' יתן לו רפואה שלמה ויהיה בריא, מצווה להתפלל על כל אוהבם של ישראל".

לספר אותם. בקשנו אותו וכל דבר נגעו בראשו. אמר טוב, והוא קיים את הכל, כל מה שהוא הבטיח לי קיים.

"באנו ללכת, הוא ביקש "הוציאו כל איש מעלי", והוציאו את כולם החוצה, ונשארתי אני והוא. והוא אמר לי: "אדוני הרב, תברך אותי! אני מאמין בברכה שלך". שמת ידי על ראשו וברכתי אותו: "יהי רצון שתאריך ימים על ממלכתך". זה היה לפני 28 שנה, הוא מלך יותר משלושים שנה, היה נשיא של מצרים. במצרים שיהיה

כל הקברות של שוכני עפר.

"מיד לקחתי מקלי ותרמילי ונסעתי למצרים. היה מובארק הנשיא, קיבל אותנו בכבוד מלכים, והתחלנו לבקש אותו כך וכך: "התוואי הזה פוגע בקברות היהודים, יהיה אחר כך ביזיון לשוכני עפר, מבקשים ממך תשנה את התוואי, ותעשה תוואי אחר, ויבואו הקברות על מנוחתם". הוא אמר שזה יעלה הוצאות הרבה לשנות את התוואי, אבל אתה מבקש אני נותן לך, הוא עשה לנו כבוד.. היו עוד דברים סודיים שאני לא יכול

"היה אחד שקראו לו 'מובארק', והוא היה נשיא מצרים, לקחו אותו לכלא וכמעט נידון למוות. אבל בזכות הרב עובדיה ע"ה שביקר אותו, כי הוא שמע בקולו שלא להרוס קברי היהודים במצרים, ולעשות כביש עוקף, והוא אמר לרב: "אני צריך כסף", והרב אמר לו: "אל תדאג, אני אביא לך כסף, אבל אל תעשה כביש על הקברות של היהודים, ובמיוחד על הקבר של רבי חיים כפס"י". והוא שמע בקולו. וזכותו זה הרב בירך אותו שיצא לחירות. והשבוע התבשרנו שהוא יצא לחירות נקי לחלוטין, כי מי ששומע בקול התורה יש לו ברכה".

את הדברים אמר בשיעורו השבועי במוצאי השבת, מרן הגאון הרב מאיר מאזוז שליט"א, בהתייחסות לעובדה, שבית המשפט במצרים זיכה את נשיא מצרים לשעבר, חוסני מובארק, וזאת לאחר שבינו 2012 גזר עליו בית המשפט בקהיר מאסר עולם, במהלך חלקו בהרג 239 מפגינים בימי המהפכה ב-2011. מובארק לא ויתר וערער, ובית משפט לערעורים הורה לקיים משפט חוזר. לפני ימים אחדים הוא נמצא זכאי בדינו, ויצא לחופשי מהכלא, כתפילת וברכת מרן זצוק"ל.

מדוע בירך מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל את מובארק? מה היה באותה פגישה? עלון "אור עליון" חוזר אל אותם ימים. וכה סיפר מרן זצוק"ל בעצמו בשנת תשע"ב, 2012 למניינם: "לפני 28 שנה אני הייתי רב ראשי לישראל, נודע לי דבר אחד: שבמצרים עשו וועדה של מהנדסים בכירים, לעשות תוואי, איך לעשות כביש שיהיה הקלה לתושבי מצרים. אבל הכביש הזה עובר על בית הקברות היהודי, שם טמונים גדולי עולם, ובתוכם רבי חיים כפס"י בעל הנס, וממילא אם יעשו שם את הכביש יצטרכו לזרוק את

פדיון נפש על פי הקבלה

עם כוונות הרש"ש זצ"ל על ידי רב מקובל מומלץ על ידי כל גדולי הרבנים והמקובלים

לכל הישועות

כל נספיי הפדיון קודש להוצאת העלון צלצלו 054-8486661

מרן, פאר הדור והדור, שר התורה הגאון הרב מאיר מאזוז שליט"א: "הני ממליץ בה על עמותת 'אור עליון' בראשות נר, שעושים פעולות רבות לקידום רוחקים ולטיפול בנער נושר. ומדי חודש בחודשו מוציאים עלון 'אור עליון', ומצאתי בו כמה דברים יקרים ונפלאים. שביורכו מפי עליון, ויזכו לחיות בשב"ה ל"ציון. מצוה רבה לעזור בידי כל אחד לפי כחו באנונו ובהונו, ויהי נועם ה' עליכם, אמן".

המקובל האלקי הרב בניו שמואלי שליט"א, ראש ישיבת המקובלים "נר שלום", מצוה גדולה מאוד לעזור להם, וזכות האזת תעמוד להם בכל העניינים החיים טובים, אמן".

אנו זקוקים לתרומות רבות! ניתן להפקיד בנק הדואר, מס' חשבון 8362846, עבור עמותת "אור עליון".

סיפורי ישועות

לפני שלושה חודשים ערכתי פדיון נפש אצלכם, עבור בני שגילו נושק לגיל שלושים, ועדיין לא מצא את זיווגו. ברוך ה' זכיתי לראות ישועות, שבוע שעבר בני התארס בשעה טובה ומוצלחת!! לא מאמינה שזה קרה!! אני מקווה לראותו בקרוב תחת החופה. אחרי שראיתי שזה עובד, אז אני מבקשת שתעשו פדיון נפש עבור שתי אחייניות שלי, שכבר חצו ממזמן את גיל השלושים, לזיווג הגון בקרוב.

***

אבי שיחיה היה צריך לעבור ניתוח לב פתוח, בכדי להחליף שני מסתמים בלב, לפני הניתוח עשינו "פדיון נפש" אצלכם. וברוך השם ראינו ישועות גדולות. הניתוח הצליח, ואבי מרגיש טוב. אחר כך ראינו עוד נס גדול: שתעשו לפני הניתוח "פדיון נפש". והרב בירך את אבי, שבעזרת השם שלא יצטרך בכלל את הקוצב לב. ובאמת, בסוף לא היה צריך את ההשתלה, קצב הלב מתפקד כראוי בלי הקוצב לב.

***

בערב ראש השנה ערכנו פדיון נפש עבור בתה של גברת ש. משכונת מקור ברוך בירושלים, לזרע של קיימא. בימי החנוכה היא התקשרה לבשר לנו, שב"ה הבת שלה נכנסה בהריון, וזאת לאחר שהיא רבות שלא זכתה לפני בטן. לפני מספר שבועות בתה זכתה לחבוק בת, בשעה טובה ומוצלחת.

***

אחד מילדי ירושלים היה קם מסויט באמצע הלילה, עקב חלומות מפחידים. כל המשפחה כולה סבלה מכך, ובפרט הילד בעצמו. נתנו לילד את הקמע לבריות הנפש והסרת פחדים, את המקובל הרב יצחק כדורי זצ"ל, ערכנו עבורו תיקון פדיון נפש, וגם אמרנו להוריו שיקראו עם הילד לפני השינה את המזמור בתהילים, הנקרא "שיר של פגעים" - "ישב בסתר", ברוך ה' סיטי הלילה נעלמו כלא היו.